

Lägre inflöde och färre till jobb.

TSL-rapport helår 2014

hjälp till jobb

tsl

Trygghetsfonden TSL är en kollektivavtalsstiftelse med Svenskt Näringsliv och LO som ägare. Vår uppgift är att hjälpa uppsagda till ett jobb. TSL finansierar omställningsåtgärder åt företag och fack lokalt. Företag och fack väljer leverantörer av omställningstjänster och vi följer upp och utvärderar tjänsterna och resultaten. TSL startades 2004, cirka 100 000 företag är anslutna till TSL-systemet och drygt 900 000 arbetare omfattas.

Läs mer på www.tsl.se

Samtliga rapporter från TSL finns att ladda ner gratis på www.tsl.se.

Kollektivavtalsstiftelsen Trygghetsfonden TSL

Box 19081

10432 Stockholm

Besöksadress Kungsbroplan 2

Telefon 08-412 22 00

Telefax 08-411 18 15

E-post info@tsl.se

Förord

2014 blev ett år som kom att karaktäriseras av en något minskad arbetslöshet och färre uppsägningar i Sverige. Framförallt har tillverkningsindustrin gått framåt och inte sedan 2007 har så få personer blivit uppsagda inom industrin. Samtidigt förefaller det som att vissa regionala skillnader i arbetslösheten har ökat och BNP-tillväxten har varit något lägre än förväntat i landet under 2014.

Det minskade antalet uppsägningar har också satt sina spår i TSL-systemet där antalet personer som beviljats omställningsstöd har minskat jämfört med föregående år. Drygt 21 000 personer beviljades under året omställningsstöd, och den allra största minskningen återfanns just inom industrin. Även regionalt har det skett en del förändringar där såväl stora ökningar som minskningar i inflödet går att finna i de olika länen.

Under det senaste året kan vi också se att det är något färre deltagare i omställningsprogram som hittar ett jobb, trots en något minskad arbetslöshet i landet i stort. Såväl tiden i omställningsprogram som tiden i arbetslöshet har ökat något för såväl deltagare som funnit jobblösning som för de som inte funnit en jobblösning.

Sammantaget har det låga inflödet i kombination med att deltagarna har en längre väg till jobb inneburit en något mer ansträngd situation för det stora antalet omställningsföretag i TSL-systemet. Detta tar sig också uttryck i årsstatistiken där antalet omställningsföretag som har samarbetsavtal med TSL har minskat något jämfört med 2013.

Slutligen har de enkätundersökningar som TSL genomför på månatlig basis nu pågått i nära två år för deltagarna och i strax över ett år bland kontaktpersoner hos fackförbunden och företagen. Vi kan därmed för första gången i en årsrapport se förändringar över en längre tidsperiod.

Hos såväl företagets representanter som hos deltagarna ser vi ökningar i andelen som är nöjda med omställningsprogrammen. Företagens representanter är generellt mindre nöjda än såväl deltagare och fackliga representanter men på längre sikt kan man ändå ana något fler nöjda kontaktpersoner hos företagen. Hos deltagarna ser vi trots den tuffare situationen på arbetsmarknaden en positiv utveckling i andelen nöjda över de drygt två åren som undersökningen genomförts. Det är framförallt de deltagare som avgett de två högsta betygen på den coachning de fått som har ökat.

Stockholm, januari 2015

Caroline Söder

Vd

Innehåll

Färre uppsagda och färre till jobb 4

Antal personer som beviljats omställningsstöd 4

Resultat för personer som avslutat omställningsprogram 6

Sammanfattning avseende resultat 9

En tuffare marknad för omställningsföretagen 9

Vad tycker deltagare, företag och fack? 11

Deltagarna 11

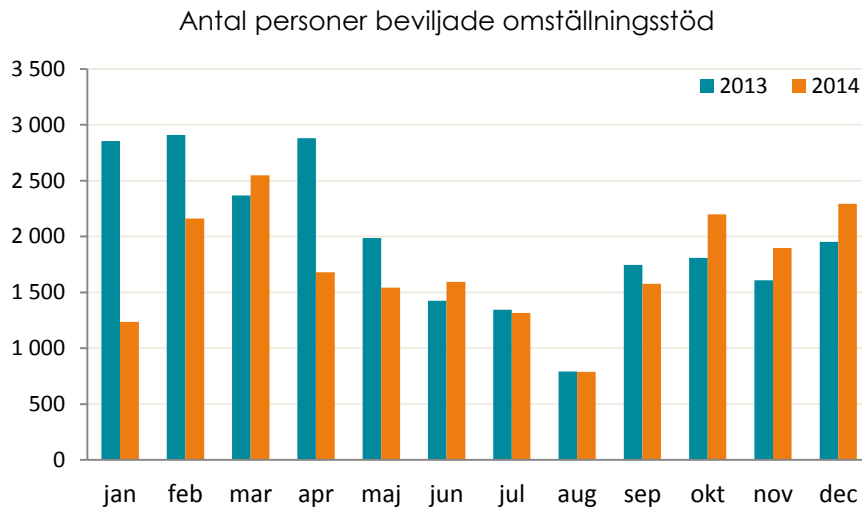
Företag och fack 12

År 2014 som helhet 14

Färre uppsagda och färre till jobb

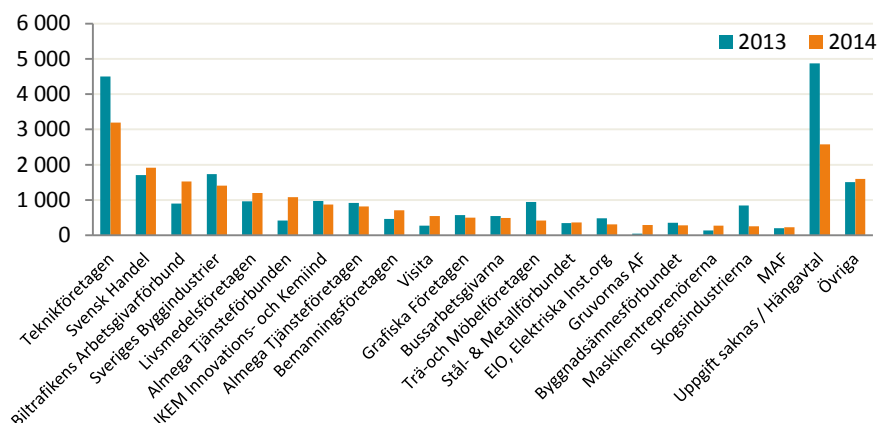
Antal personer som beviljats omställningsstöd

Under 2014 minskade antalet personer som beviljades omställningsstöd. Totalt beviljades 20 827 personer omställningsstöd 2014 jämfört med 23 678 året innan. Det är andra året i rad som inflödet till TSL-systemet minskar. Det är framförallt under de första månaderna under 2014 som inflödet var lägre än under 2013 vilket syns i diagrammet nedan.

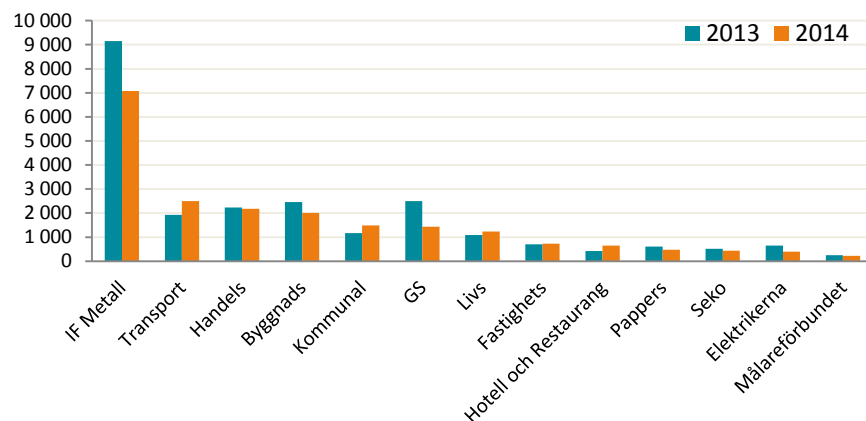

Ser man till antalet beviljade personer för omställningsstöd i olika branscher så har det skett relativt små förändringar för de flesta branscher under det senaste året. En minskning kan dock märkas i industrin som verkar stå för merparten av det minskade antalet personer som fått omställningsstöd under 2014. Det är framförallt hos Teknikföretagen bland arbetsgivarna och hos IF Metall bland fackförbunden som denna minskning blir tydligast i diagrammen nedan.

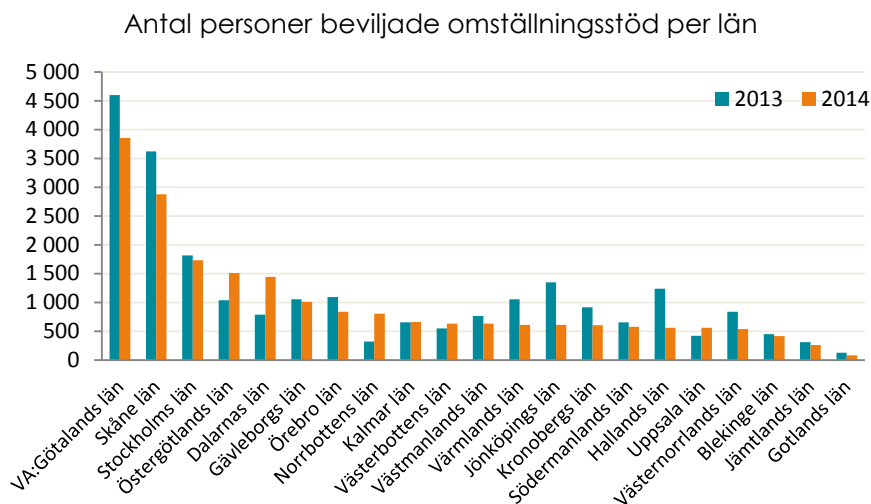
Antal personer beviljade omställningsstöd per arbetsgivarförbund

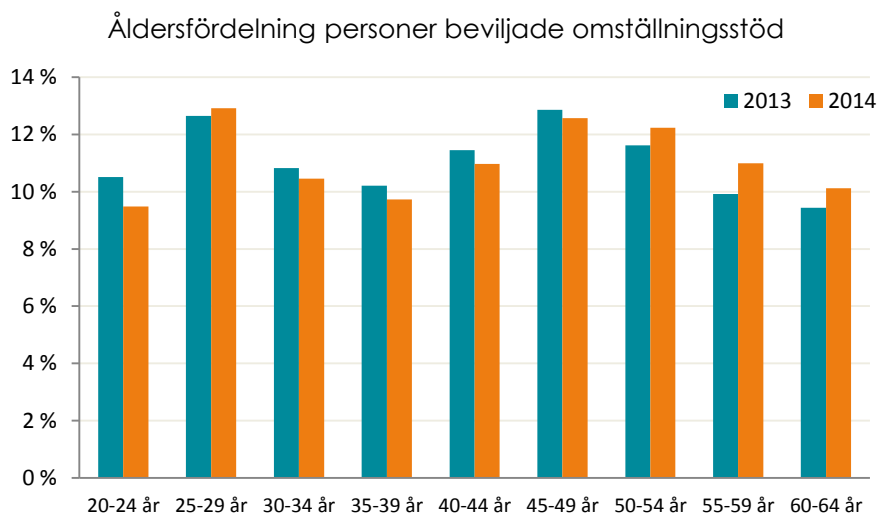
Antal personer beviljade omställningsstöd per fackförbund

På regional nivå har det skett en del förändringar under det gångna året som är intressanta att nämna. Det är framför allt de relativa förändringarna som är framträdande där antalet beviljade personer fördubblats i Dalarnas och Norrbottens län men även i Östergötlands län kan en betydande ökning observeras. I andra län ser vi istället betydande minskningar i inflödet, där Värmlands, Jönköpings och Hallands står för de största relativa förändringarna.

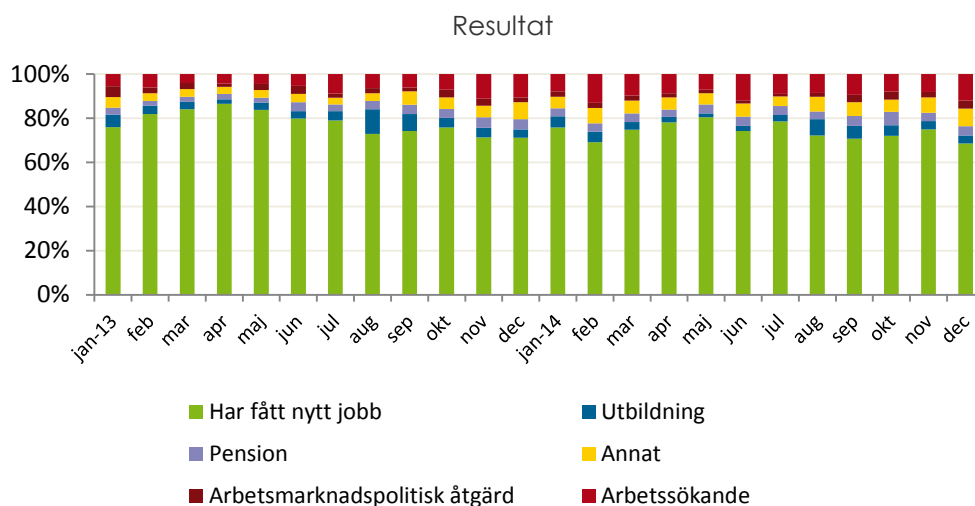

Under 2014 var det generellt färre yngre personer som beviljades omställningsstöd jämfört med året innan, medan andelen över 50 år följaktligen ökat något under året.

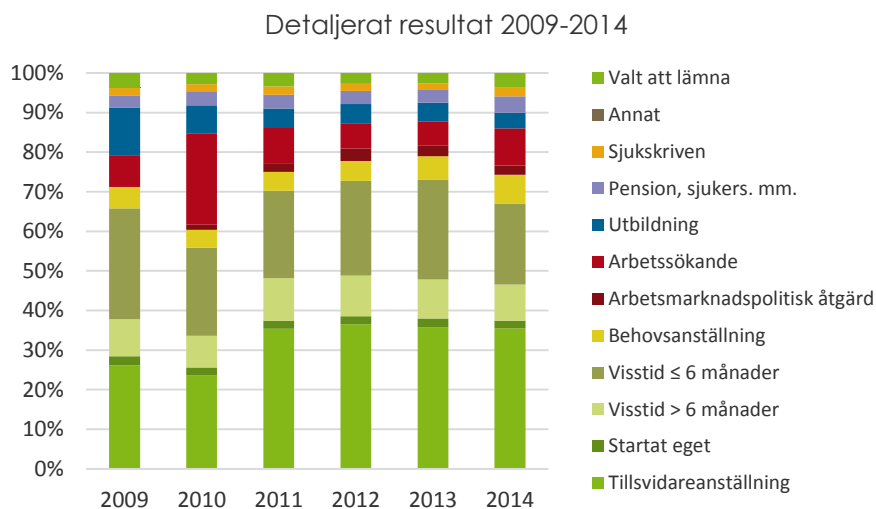

Resultat för personer som avslutat omställningsprogram

Andelen som får ett jobb har minskat något från de höga nivåerna som uppmättes under 2013 och ligger under 2014 på 74,4 procent. Det verkar främst vara andelen visstidsanställningar som är 6 månader eller kortare som har minskat jämfört med 2013 vilket syns i diagrammet över detaljerade resultat nedan, medan övriga jobblösningar legat på en relativt stabil nivå. Andelen som får en jobblösning hos samma arbetsgivare har ökat något från 30,5 procent år 2013 till 33,7 procent år 2014.

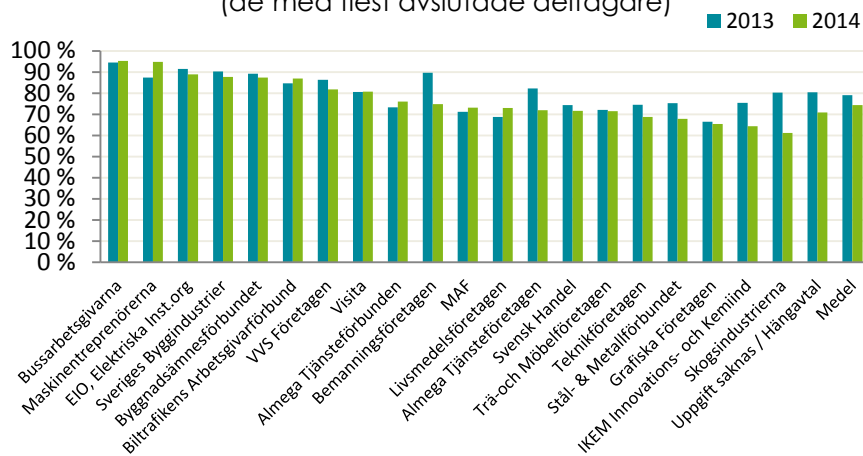

I gruppen "Utbildning" ingår de som gått till studier omfattande minst en termin (20 veckor) och minst på halvtid. I gruppen "Annat" ingår sjukskrivna och de som lämnat omställningsprogrammet innan lösning nåtts (exempelvis föräldralediga och de som gått till studier kortare än sex månader). I gruppen "Pension" ingår ålderspension, förtida uttag, sjukersättning (f d förtidspension) och aktivitetsersättning.

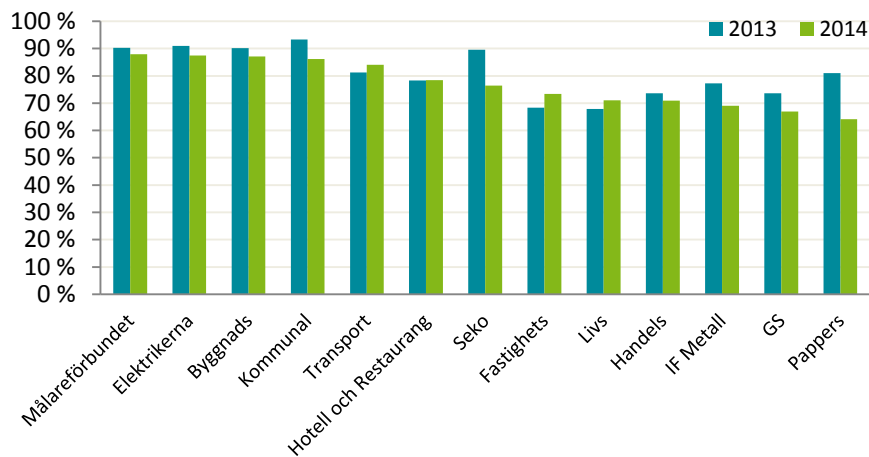

Vidare kan vi konstatera att den minskande andelen till ett jobb verkar återfinnas inom de flesta branscher, regioner och bland samtliga åldersgrupper vilket tyder på att den ökande svårigheten att finna jobb verkar gälla generellt för de som blivit uppsagda. Förklaringar till det svårare läget för deltagarna kan självklart finnas i såväl faktorer i sammansättningen av de uppsagda som i funktionen på arbetsmarknaden. Bilden av att det blivit svårare för deltagarna att finna jobb bekräftas också av det sista diagrammet nedan där såväl tiden i arbetslöshet som tiden i omställningsprogram ökat under 2014.

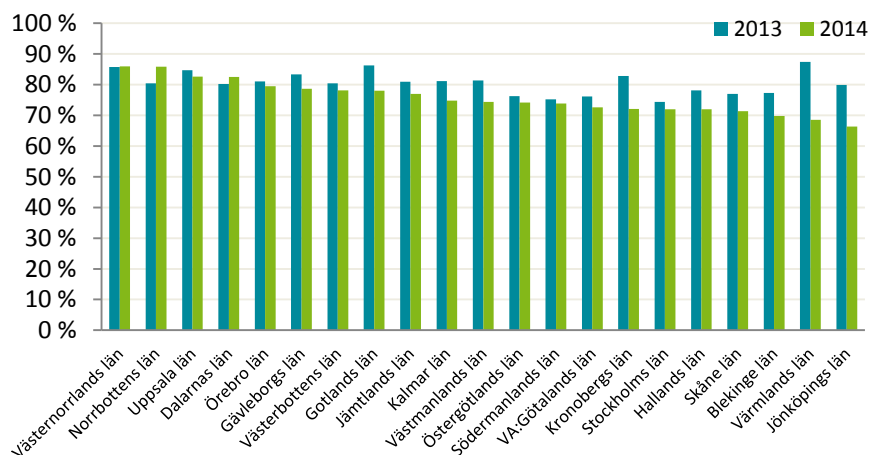
Andel deltagare som fått jobb per arbetsgivarförbund
(de med flest avslutade deltagare)

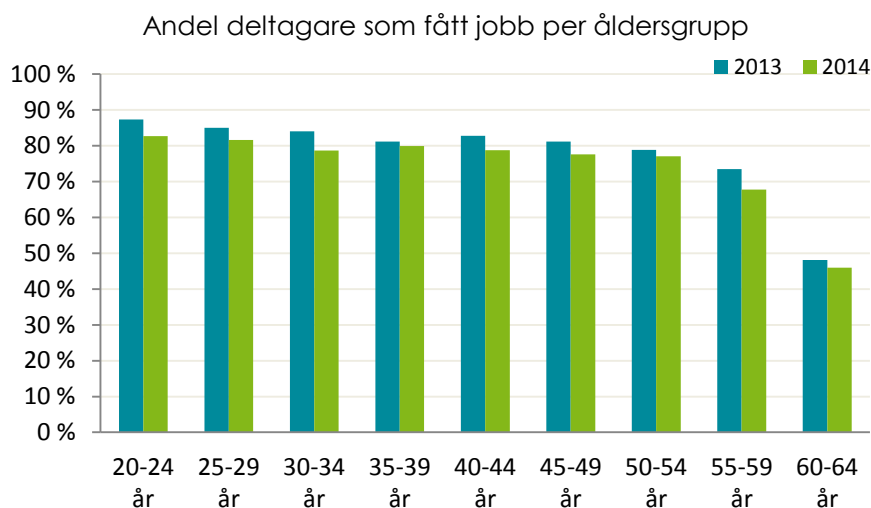

Andel deltagare som fått jobb per fackförbund

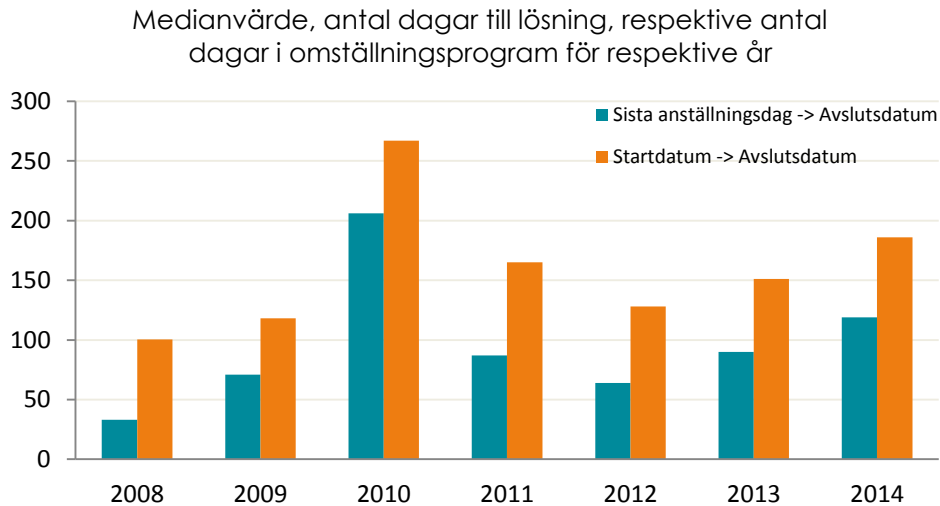

Andel deltagare som fått jobb per län

Tiden i ett omställningsprogram för en typisk deltagare ligger nu på drygt 6 månader medan tiden i arbetslöshet ligger på drygt 4 månader vilket kan ses i diagrammet nedan. Detta är de högsta uppmätta värdena på dessa variabler sedan efterdyningarna av finanskrisen 2010. Tiden i omställningsprogram och tiden i arbetslöshet för deltagare har dessutom ökat något för såväl deltagare som hittar jobb som de som inte hittar jobb.

Sammanfattning avseende resultat

År 2014 har visat sig vara ett något svårare år för deltagarna i omställningsprogram när det gäller att finna en jobblösning. Minskningen av andelen till jobb verkar dessutom gälla generellt bland olika branscher och regioner. Tiden i omställningsprogram och tiden i arbetslöshet har dessutom ökat under det gångna året. Andra samband som det mellan ålder och andelen som hittar jobb kvarstår dock med samma styrka trots en

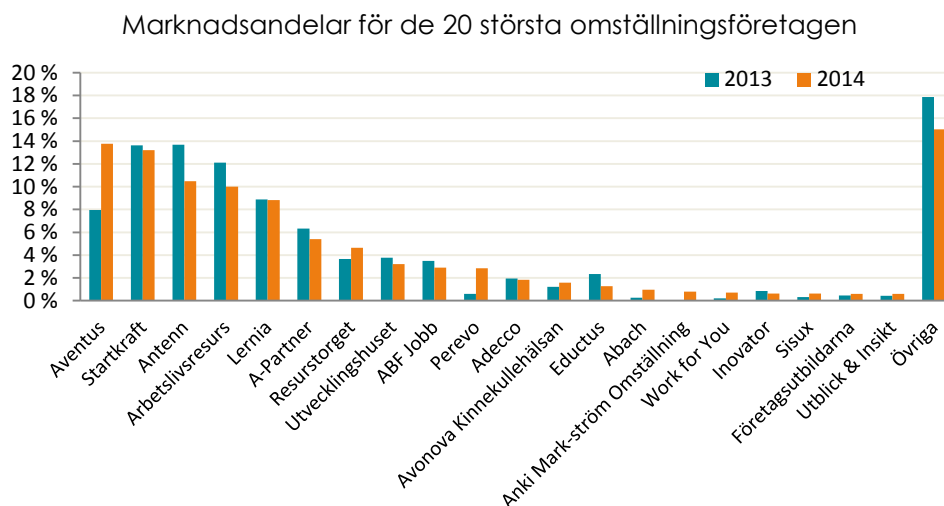
minskande andel till jobb då förändringarna varit relativt likartade över olika åldersgrupper.

En tuffare marknad för omställningsföretagen

Under 2014 betalades 465 MSEK ut till omställningsföretagen i TSL-systemet, vilket är mindre än föregående år då drygt 495 MSEK betalades ut. Att marknaden minskar samtidigt som längden på deltagarnas omställningsprogram ökar bör leda till en något mer ansträngd situation för de många omställningsföretag som verkar inom TSL-systemet.

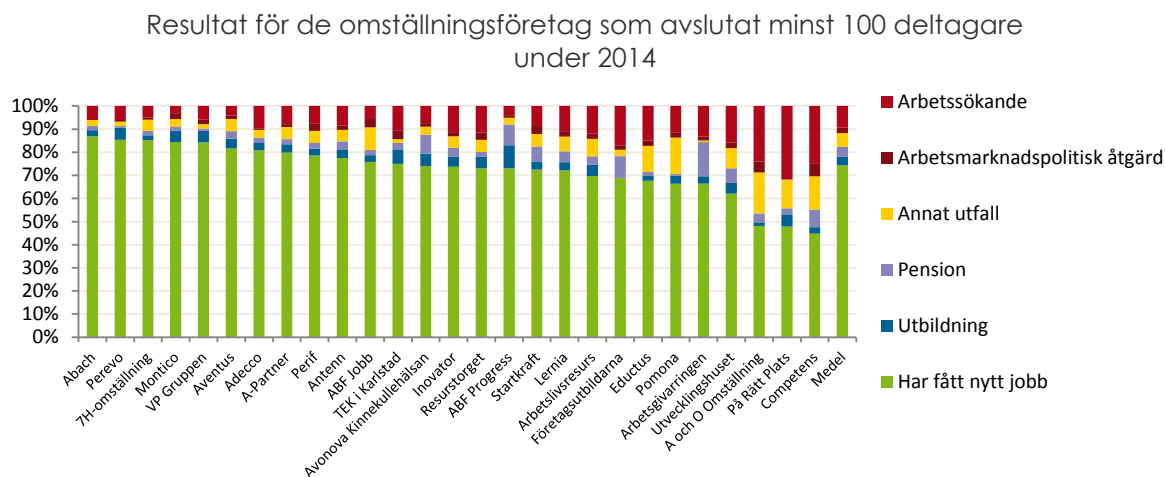
Den 31 december 2014 var det totalt 119 omställningsföretag som hade samarbetsavtal med TSL, vilket är en minskning jämfört med föregående år då 136 omställningsföretag hade samarbetsavtal vid årets slut. Det minskande antalet omställningsföretag kan på så sätt spegla den mer ansträngda situation som en mindre marknad och längre omställningsprogram bör leda till.

Vad gäller förändringar i marknadsandelar mellan 2013 och 2014 är det framförallt Aventus som sticker ut om man ser till den absoluta förändringen då man gått från drygt 8 procent av marknaden till nästan 14 procent. Även Perevo uppvisar en markant ökning från 0,6 procent av marknadsandelarna 2013 år till 2,9 procent år 2014. Många av de stora omställningsföretagen uppvisar i övrigt oförändrade eller minskande marknadsandelar.

Resultatet skiljer sig stort mellan olika omställningsföretag, men det är såklart viktigt att notera att även förutsättningarna skiljer sig åt. Olika branscher, regioner och deltagarnas kompetens och ålder påverkar självklart

möjligheterna att finna ett jobb. Utöver dessa faktorer finns det dessutom en rad andra individuella faktorer som påverkar deltagarens möjligheter att finna ett jobb.

Vad tycker deltagare, företag och fack?

TSL har i snart två år följt upp deltagarnas attityder kring sina omställningsprogram med hjälp av enkäter som skickas ut i samband med att omställningsprogrammet avslutas. Nära 12 000 deltagare har svarat på enkäten under denna period vilket ger goda förutsättningar att följa upp attityderna kring omställningsstödet över tid. Alla deltagare som har angivit en e-postadress har möjlighet att svara på enkäten och drygt 45 procent av dessa väljer också att svara. Under 2014 hade nära 80 procent av deltagarna angivit en e-postadress.

Sedan juni 2013 följer TSL dessutom upp attityderna hos fackens och företagens kontaktpersoner med en enkät som skickas ut 6 månader efter att ansökan inkommit till TSL. Nära 8 000 kontaktpersoner har svarat på enkäten under denna period

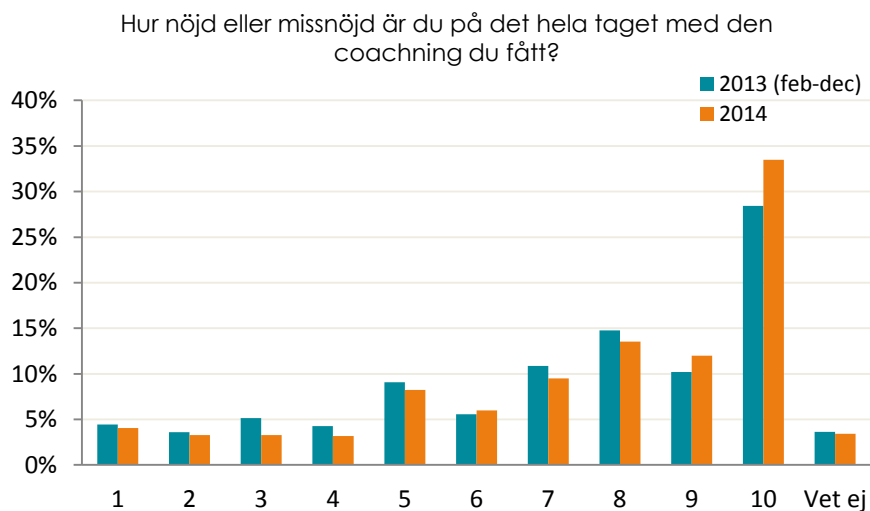
Svaren på frågorna som presenteras nedan utgår utifrån en tiogradig skala, där tio är högsta betyg och ett lägsta. TSL har valt att gruppera betyg 7 – 10 som nöjda, 5 – 6 som neutrala och 1 – 4 som missnöjda

Deltagarna

Deltagarna är generellt nöjda med den coachning de har fått. Jämför vi resultaten mellan 2013 och 2014 så har andelen nöjda ökat med drygt 4 procentenheter från 64,3 procent till 68,4 procent. Under samma period

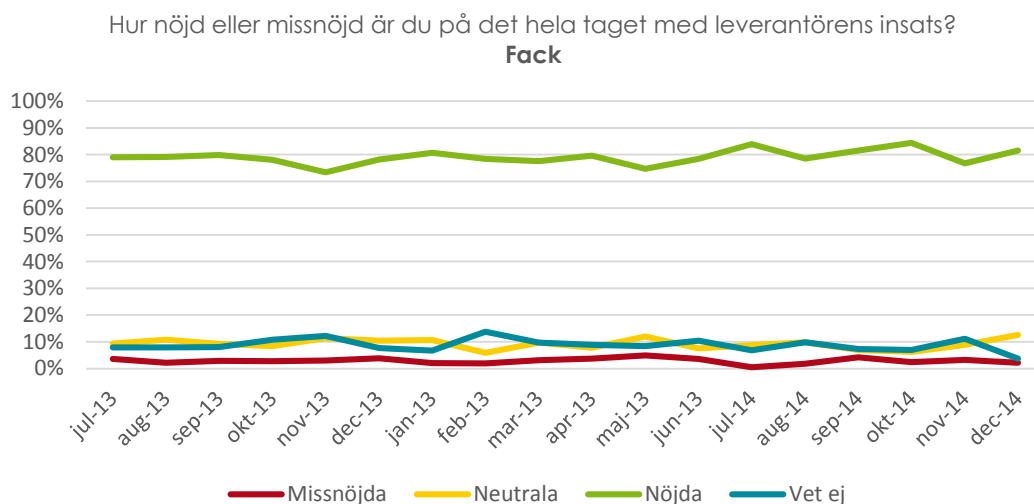
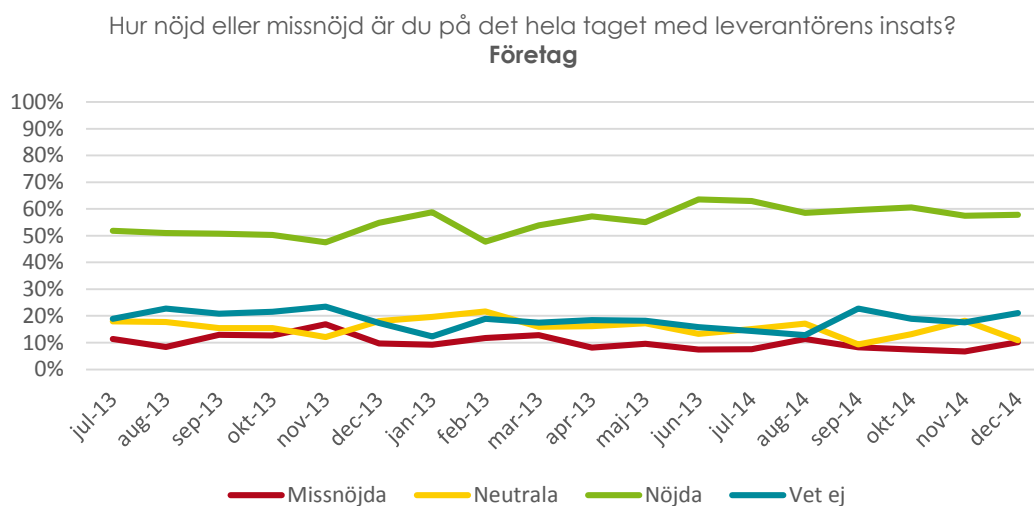
har andelen missnöjda minskat i ungefär samma utsträckning. Resultaten från enkäterna uppvisar inget säsongsbeteende och jämförelser mellan 2013 och 2014 är således relativt oproblematisk trots att vi saknar en mätning för januari 2013.

I diagrammet nedan kan vi se att det framförallt är andelen som svarar nio eller tio på betygsskalan som har ökat och sammantaget ser vi som tidigare nämnts en positiv utveckling vad gäller deltagarnas nöjdhet med omställningsprogrammen.

Företag och fack

I undersökningen till fackens och företagens representanter ställs en övergripande fråga om nöjdheten med leverantörsföretagets insats. Eftersom denna enkät genomförts under en hitintills begränsad period undersökningen till deltagarna så avvaktar med att jämföra de två åren på ett övergripande plan. Vi ser dock en antydning till att andelen nöjda företagsrepresentanter ökat något under mätperioden från drygt 50 procent till drygt 60 procent. Vad gäller de fackliga representanterna kan vi se att andelen nöjda har varit relativt konstant och legat kring 80 procent sedan mätningarna startades.

Att de fackliga representanterna är nöjdare än företagets representanter har TSL tidigare förklarat med att det i de flesta fallen är den fackliga parten som gör det faktiska valet av omställningsföretag. Företagen har inte varit lika involverade i varken valet eller i själva omställningsprocessen. Den statistik vi har tillgång till via enkäterna pekar på att det i samma utsträckning som tidigare är facken som har det avgörande inflytandet över valet av omställningsföretag

År 2014 som helhet

Under år 2014 har antalet personer som beviljats omställningsstöd minskat jämfört med de nivåer vi såg under 2012 och 2013. Frågan är om det vi ser nu är en återgång mot de lägre nivåerna vi såg innan finanskrisen. Under 2014 har också andelen som funnit jobb minskat något och omställningsprogrammen har blivit längre. Dessa två förändringar bör sammantaget ha skapat en mer ansträngd situation för omställningsföretagen på TSL-marknaden som också minskat i antal från 136 till 119 stycken.

Efter nära två år med enkätundersökningar till deltagarna glädjes vi också åt att andelen deltagare som är nöjda med den coachning dom fått har ökat under 2014. Även bland företagens representanter kan vi ana en svag ökning i nöjdhet, dock från relativt låga nivåer. Fackens representanter har under såväl 2013 som 2014 uppvisat en stabil och hög tillfredsställelse med omställningsföretagens insats.

Kontaktuppgifter

Rapporten är skriven av Viktor Elm och Caroline Söder, TSL.

För mer information om rapporten kontakta:

Analytiker Viktor Elm, mattias.elm@tsl.se, 08-412 22 03

VD Caroline Söder, caroline.soder@tsl.se, 08-412 22 00

Kommunikationsansvarig Mikaela Martinsson, mikaela.martinsson@tsl.se, 08-412 22 14